

Handläggare
Jan Casserstedt
08 535 364 97
jan.casserstedt@huddinge.se

Tillsynsämnden

Överlåtelse av tillsynsbefogenheter från Länsstyrelsen

Förslag till beslut

Tillsynsämnden beslutar:

1. Tillsynsämnden hemställer att Huddinge kommun ansöker hos Länsstyrelsen i Stockholms län enligt 1 kap. 18 § miljötillsynsförordningen (2011:13) avseende övertagande av tillsyn över
 - inom kommunen befintliga miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt miljöprövningsförordningen (2013:251),
 - inom kommunen befintliga miljöfarliga verksamheter som har beviljats tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken även om det inte krävs tillstånd enligt miljöbalken.
2. Tillsynsämnden hemställer att kommunfullmäktige ger tillsynsämnden i uppdrag att genomföra Huddinge kommuns ansökan hos Länsstyrelsen.
3. Tillsynsämnden hemställer att reglementet för tillsynsämnden, HKF 4000, revideras så att nämnden kan överta tillsyn över framtida tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter, om tillsynsämnden skulle finna detta lämpligt.

Som skäl för beslutet hänvisas till tjänsteutlåtande daterat 2017-09-05.

Stöd för beslut

1 kap. 18-20 §§ och 2 kap. 29 § miljötillsynsförordningen (2011:13).

Sammanfattning

Natur- och byggnadsförvaltningen föreslår att befintlig delegation från Länsstyrelsen till Huddinge kommun gällande tillsyn över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter ses över och att kommunfullmäktige uppdrar åt tillsynsämnden att göra en förnyad ansökan hos Länsstyrelsen.

Ändringen i det tillsynsansvar som föreslås övertas är att tillsynen över SRV återvinning AB:s (i fortsättningen SRV) avfallsanläggning i Gladö tas över av kommunen. Framtida tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter kan genom den

generella delegation som föreslås på ett enkelt sätt hanteras, exempelvis genom nämndens yrkande i en tillståndsansökan i mark- och miljödomstol.

Beskrivning av ärendet

Olika myndigheter delar på tillsynsansvaret över olika verksamheter som miljöbalken reglerar. Fördelningen framgår enligt uppräkningsordningen i 2 kap. miljötillsynsförordningen, MTF. Efter ansökan av kommunfullmäktige kan tillsynsansvaret från en statlig myndighet överföras på kommunen. Enligt gällande överlåtelse av delegation från länsstyrelsen till dåvarande miljö- och hälsoskyddsnämnden i Huddinge kommun från den 19 december 1990 skulle tillsynen över en uppräknad mängd tillståndspliktiga B-verksamheter tas över av nämnden. Även om tillstånd lämnades för nya sådana B-verksamheter skulle tillsynen skötas av kommunen.

Kommunen ansvarar enligt 2 kap. 9 § MTF för tillsynen i fråga om områdesskydd som har beslutats av kommunen samt för strandskyddet i den omfattning länsstyrelsen inte är tillsynsmyndighet.

I princip kan man säga att miljöfarliga verksamheter som typiskt sett har större miljöpåverkan kräver tillstånd för att bedrivas och mer begränsade verksamheter endast måste anmälas innan de startas. Anmälningsskyldiga verksamheter brukar normalt benämnas C-verksamheter. Tillståndsskyldiga verksamheter delas upp i A- och B-verksamheter beroende på sin omfattning. Denna indelning framgår i den detaljerade listan i miljöprövningsförordningen. Miljöfarliga verksamheter som vare sig kräver anmälan eller tillstånd men där tillsyn ändå krävs brukar benämnas U-verksamheter.

Kommunen ansvarar genom tillsynsnämnden enligt 26 kap. 3 § miljöbalken (1998:808), MB, och 2 kap. 31 § MTF vidare för tillsyn över sådana miljöfarliga verksamheter som inte kräver tillstånd enligt miljöprövningsförordningen, MPF, eller enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet, FOMH, samt över avfallshanteringen inom kommunen. Den kommunala nämnden har vidare tillsynsansvar över en del andra verksamheter, se 2 kap. 31 p. 2-6 och 32 §§ MTF.

Enligt 2 kap. 29 § MTF ansvarar länsstyrelsen för tillsyn över sådana miljöfarliga verksamheter som är tillståndsskyldiga enligt MPF och bilagan till FOMH. Länsstyrelsen kan överlåta tillsynsansvaret över vissa av sina tillsynsområden till kommunen om kommunfullmäktige ansöker om det, 1 kap. 18 § och 2 kap. 29 § 2 st. MTF.

I nuläget finns 13 verksamheter inom kommunen som har tillstånd för sin verksamhet och där tillsynsnämnden ansvarar för tillsynen. Två av dessa, Stockholm vatten och avlopp AB:s avledningsnät och Huddinge jaktvårdsförening har ansökt om och beviljats frivilliga tillstånd för sin miljöfarliga verksamhet. Den årliga tillsynstiden för dessa objekt är mellan 16 och 36 timmar.

SRV:s avfallsanläggning i Gladö industriområde är en A-anläggning där SRV bedriver verksamhet i form av sortering, behandling, mellanlagring och deponering av icke-farligt och farligt avfall samt biogastillverkning. Det finns även inom SRV:s anläggning i Gladö en lakvattenanläggning och en anläggning för omhändertagande av tvätthallsslam.

SRV kommer att upphöra med biogastillverkning i Gladö och verksamheten ska i fortsättningen bedrivas i bolaget Scandinavian Biogas Södertörn AB som har beviljats tillstånd av mark- och miljödomstolen för denna miljöfarliga verksamhet. Tillsyn över B-verksamheten kommer att bedrivas av tillsynsnämnden men bolaget har ännu inte tagit sitt tillstånd i bruk och påbörjat verksamheten.

Tillsynen över SRV:s miljöfarliga verksamheter bedrivs i nuläget av Länsstyrelsen - dock har denna historiskt bedrivits med visst stöd från miljötillsynsavdelningens personal.

I bedömningen om ett övertagande är möjligt ska den statliga myndigheten enligt 1 kap. 20 § MPF pröva bl a omfattningen av verksamhetens miljöpåverkan, den kommunala nämndens förutsättningar att uppfylla kraven som ställs i 1 kap. 6-12 MPF om bl a behovsplanering, tillsynsplan, resurser, kompetensförsörjning, årlig uppföljning mm, att det i den kommunala organisationen inte finns jävsproblematik samt behovet av samordning av tillsynen inom ett visst län.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser inledningsvis att det inom miljötillsynsavdelningen finns välfungerande rutiner för behovsplanering, planering av tillsynen, kompetensförsörjning och årlig uppföljning. Personalen har lämplig utbildning och god erfarenhet av arbetet och det finns utarbetade rutiner och processer för årlig uppföljning och planering. Inte minst genom införandet av handläggningsstödet Castor under 2017 har uppföljnings- och planeringsarbetet underlättats. Taxan sågs över 2016 och tillsynsnämnden beslutade i juni 2017 om en ny delegationsordning. Tillsynsnämnden är en ren myndighetsnämnd och det finns enligt förvaltningens bedömning inte någon jävsproblematik förbunden med den kommunala nämndorganisationen som skulle kunna medföra att ett överlämnande av tillsynsansvaret på denna grund skulle förhindras.

Förvaltningen bedömer inte att det är aktuellt att ta över tillsynen enligt 7-8 kapitlen (områdesskydd och artskydd) eller 11 kapitlet miljöbalken (vattenverksamheter) från länsstyrelsen. En stor del av de områden som omfattas av länsstyrelsens tillsyn vad gäller områdesskydd omfattas redan idag av tillsynsnämndens tillsyn över den kommunala naturreservaten. Kompetens finns för närvarande inte på miljötillsynsavdelningen att hantera vare sig artskydd eller vattenverksamhet och det är dessutom lämpligt att artskyddsfrågor hanteras i ett större sammanhang i länet då även handel och andra liknande åtgärder omfattas

av artskyddslagstiftningen.

Vad gäller miljöfarliga verksamheter behöver det befintliga beslutet från 1990 ses över och aktualiseras. Det bedöms vidare inte lämpligt med den befintliga ordningen där även tillsynen över framtida verksamheter automatiskt hamnar hos tillsynsnämnden. Den lösningen medför svårigheter med planering av verksamheten vad gäller bemanning och resurser i övrigt när ett omfattande tillsynsobjekt oplanerat kan hamna hos tillsynsnämnden genom att tillstånd lämnas av mark- och miljödomstol eller liknande instans.

Förvaltningen föreslår därför att tillsynen över befintliga B-verksamheter, liksom idag, bedrivs av tillsynsnämnden, att tillsynen över SRV:s samtliga miljöfarliga verksamheter (A-verksamheten i Gladö) tas över samt att tillsynen över framtida verksamheter kan övertas genom att tillsynsnämnden beslutar att av Länsstyrelsen begära ett sådant övertagande i varje enskilt fall. Eftersom kommunfullmäktige ska ansöka hos den statliga myndigheten om detta behöver tillsynsnämnden delegeras denna beslutanderätt. Den lösningen användes i Stockholms stad när tillsynen på liknande sätt överfördes från länsstyrelsen. En delegation av detta slag bedöms förenkla den kommunala beslutsprocessen vid ett eventuellt framtida övertagande av tillsynsansvaret.

Ett övertagande av SRV:s anläggning bedöms medföra ett ökat årligt tillsynsbehov på ca 100 timmar. Till detta kan dock tillkomma klagomålshantering och remisser eller oförutsedda händelser såsom brand o.d. För att kunna täcka upp detta behov måste personal rekryteras med relevant kompetens och erfarenhet. Tillsynen är till stor del avgiftsfinansierad så ett övertagande bedöms inte belasta skattekollektivet i kommunen i nämnvärd omfattning. Med tanke på att tillsynsnämnden har deltagit i tillsynen över SRV:s anläggning utan att detta har kunna debiterats kan ett övertagande till och med innebära minskade nettokostnader för kommunen.

Taxan måste i samband med detta ses över för att säkerställa att tillsynsnämnden kan ta ut årlig avgift av SRV för denna tillkommande tillsyn. Beslut om eventuella ändringar i taxan kan dock fattas i samband med att kommunfullmäktige fattar beslut om övertagandet.

Anders Lindelöf
Teknisk direktör

Staffan Stafström
Miljöchef

Jan Casserstedt
Jurist

Bilagor

Lista över tillsynsobjekt

Beslut från Länsstyrelsen den 19 december 1990

Delges beslut

Kommunstyrelsen